

Jėzaus žmogiškumas

Evangelijos pateikia daug pavyzdžių, iš kurių matyti, jog Jėzus tikrai turėjo žmogišką prigimtį. Aprašoma, kaip būdamas nuvargęs jis turėjo prisėsti ir atsigerti iš šulinio (Jn 4:6). "Jėzus pravirko", mirus Lozoriui (Jn 11:35). Jo galutinių kančių aprašymas turėtų būti daugiau negu pakankamas jo žmogiškumo įrodymas: "Dabar mano siela sukrėsta" prisipažino jis, kai meldėsi, prašydamas Dievo išgelbėti jį nuo mirties ant kryžiaus (Jn 12:27). Jis meldėsi: "Mano Tėve, jeigu įmanoma, teaplenkia mane ši (kančių ir mirties) taurė. Tačiau ne kaip aš noriu, bet kaip tu" (Mt 26:39). Taigi kai kuriais atvejais Kristaus troškimai ir valia skyrėsi nuo Dievo valios.

Visą savo gyvenimą Kristus buvo pavedęs savo valią Dievo valiai ruošdamasis galutiniam kryžiaus išbandymui. "Iš savęs aš nieko negaliu daryti. Aš teisiu, kaip girdžiu, ir mano teismas teisingas, nes aš ieškau ne savo valios, bet valios to, kuris mane yra siuntęs" (Jn 5:30). Skirtumas tarp Kristaus valios ir Dievo valios pakankamai aiškiai įrodo, jog Jėzus nebuvo Dievas.

Iš mūsų tikimasi, kad per savo gyvenimą mes augsime Dievo pažinime, besimokydami iš mums tenkančių išbandymų. Čia Jėzus yra mūsų didysis pavyzdys. Kaip ir mes, jis iš karto neturėjo pilno Dievo pažinimo, įžiebtą jame. Nuo vaikystės "Jėzus augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse" (Lk 2:52). "Vaikelis augo ir stiprėjo, jis darėsi pilnas išminties" (Lk 2:40). Šios dvi eilutės sugretina Kristaus fizinį augimą ir jo dvasinį vystymąsi; jis augo ir fiziškai, ir dvasiškai. Tai būtų neįmanoma, jei "Sūnus yra Dievas", kaip remdamasis "Trejybės" dogma teigia Atanazo Tikybos išpažinimas. Netgi savo gyvenimo pabaigoje Kristus prisipažino nežinąs tikslaus savo antrojo atėjimo laiko, nors Tėvas žinąs (Mk 13:32).

Paklusnumo Dievo valiai mes visi turime mokytis tam tikrą laiką tarpą. Kristus taip pat turėjo mokytis paklusti Tėvo valiai, kaip ir kiekvienas sūnus. "Būdamas Sūnumi, jis savo kentėjimuose išmoko klusnumo ir pasidaręs tobulas (t.y. dvasiškai subrendęs) visiems, kurie jo klauso, tapo amžinojo išganymo priežastimi" dėl savo pilno ir išbaigto dvasinio brandumo (Žyd 5:8,9). Fil 2:7,8 eil. (plačiau išaiškintos 27 Papildyme) aprašo tą patį Jėzaus dvasinio augimo procesą, pasiekiantį kulminaciją jam mirštant ant kryžiaus. Jis "apiplėšė pats save, priimdamas tarno išvaizdą... jis nusižemino tapdamas klusnus... iki kryžiaus mirties". Čia vartojami žodžiai parodo, kaip Jėzus sąmoningai ėjo pirmyn savo dvasiniame vystymesi, vis labiau ir labiau nusižemindamas, kol galiausiai mirdamas ant kryžiaus tapo "klusnus" Dievo troškimams. Taigi teisingai priimdamas savo kentėjimus jis "pasidaręs tobulas".

Iš to matyti, jog Jėzus turėjo pats sąmoningai siekti teismo; jokių būdu jis nebuvo Dievo verčiamas tą daryti, nes tada jis būtų tiesiog marionetė. Jėzus iš tiesų mylėjo mus ir dėl šios priežasties atidavė savo gyvybę ant kryžiaus. Nebūtų prasmės nuolat akcentuoti Kristaus meilę mums, jei mirti ant kryžiaus jį būtų privertęs Dievas (Ef 5:2,25; Apr 1:5; Gal 2:20). Jeigu Jėzus būtų Dievu, jis neturėtų kito pasirinkimo, kaip tik būti tobulam ir vėliau mirti ant kryžiaus. Bet

kaip tik tai, kad Jėzus turėjo tą pasirinkimą, įgalina mus suvokti jo meilę ir užmegzti asmeninius santykius su juo.

Būtent dėl Kristaus pasiryžimo savo noru atiduoti gyvybę, Dievas šitaip juo gėrėjosi: "Tėvas myli mane, nes aš gulda savo gyvybę... Niekas neatima jos iš manęs, bet aš pats ją laisvai atiduodu" (Jn 10:17,18). Sunku būtų suprasti, kodėl Dievui taip patiko Kristaus laisvanoriškas paklusnumas, jei Jėzus buvo Dievas, įgavęs gyvenimui žemėje žmogaus išvaizdą vien tik tam, kad simboliškai parodytų kažkokį ryšį su nuodėmingu žmogumi (Mt 3:17; 12:18; 17:5). Šie Tėvo pasigėrėjimo Sūnaus paklusnumu aprašymai pakankamai gerai įrodo, jog Kristus turėjo galimybę nepaklusti, bet sąmoningai pasirinkdavo paklusnumą.

Dėl savo žmogiškosios prigimties Jėzus patirdavo nedidelius negalavimus, nuovargį ir t.t., kaip ir mes. Taigi jeigu jis nebūtų miręs ant kryžiaus, jis vistiek būtų miręs dėl kokios nors kitos priežasties, pvz. nuo senatvės. Iš to matyti, jog Dievui reikėjo Jėzų išgelbėti nuo mirties. Puikiai tą suprasdamas, Jėzus "siuntė prašymus bei maldavimus su balsiu šauksmu ir ašaromis į tą (Dievą), kuris jį galėjo išgelbėti nuo mirties, ir buvo išklaustas dėl savo pagarbumo" (Žyd 5:7). Taigi Kristus turėjo maldauti Dievą išgelbėjimo nuo mirties ir šis faktas atmeta bet kokią galimybę teigti, jog Jėzus buvo Dievo asmuo. Po Kristaus prisikėlimo "mirtis jam nebeturi galios" (Rom 6:9); iš to galima numanyti, kad prieš prisikėlimą turėjo.

Daugelyje psalmių pranašaujama apie Jėzų; jei Naujajame Testamente kalbant apie Kristų iš kokios nors psalmės cituojamos kelios eilutės, tai būtų visai pagrįstas dalykas pripažinti, jog daugelyje kitų eilučių iš tos pačios psalmės irgi kalbama apie jį. Yra daug vietų, kur pabrėžiama, kad Kristui reikėjo gauti išgelbėjimą iš Dievo:

- Ps 91:11,12 cituojama kalbant apie Jėzų Mt 4:6. Ji pranašauja, kaip Dievas suteiks Jėzui išgelbėjimą: "Aš pasotinsiu jį ilgu amžiumi (t.y. amžinuoju gyvenimu), ir duosiu jam matyti mano išgelbėjimą".

- Ps 69:21 kalba apie Kristaus nukryžiovimą (Mt 27:34); visa psalmė aprašo Kristaus mintis ant kryžiaus: "Gelbėk mane, Dieve... prisiartink prie mano sielos ir atpirk ją... tegu gina mane tavo pagalba, Dieve" (1,19,30 eil.).

- Ps 89 komentuoja Dievo pažadus dėl Kristaus, duotus Dovydui. 27 eil. pranašauja apie Jėzų: "Jis šauks mane (Dievą): 'Tu mano Tėvas, mano Dievas ir mano išgelbėjimo uola'".

Dievas išgirdo Kristaus maldas, kuriose buvo prašoma išgelbėjimo. Viena svarbiausių Naujojo Testamento temų yra ta, kad Dievas prikėlė Jėzų ir pašlovino jį nemirtingumu:

- "Dievas prikėlė Jėzų... Dievas išaukštino jį savo dešine kaip vadą ir išgelbėtoją" (Apd 5:30,31).

- "Dievas pašlovino savo tarną Jėzų... kurį Dievas prikėlė iš numirusių" (Apd 3:13,15).

- "Tą Jėzų Dievas prikėlė" (Apd 2:24,32,33).

- Jėzus pats visa tai pripažino prašydamas Dievo pašlovinti jį (Jn 17:5 plg. 13:32; 8:54).

Jeigu Jėzus buvo pats Dievas, tada visi šie akcentai tampa nesuprantami, kadangi Dievas negali mirti. Jėzui nereikėtų išgelbėjimo, jei jis būtų Dievas. Būtent Dievas išaukštino Jėzų, o tai rodo Dievo viršenybę ir skirtumą tarp Dievo ir Jėzaus. Kristus jokių būdu negalėjo būti "pats ir amžinasis Dievas su dviem... prigimtim... Dieviškąja ir žmogiškąja", kaip teigia pirmas iš 39 Anglijos Bažnyčios Straipsnių. Pagal pačią šio žodžio reikšmę bet kokia būtybė gali turėti tik vieną prigimtį. Drįstame manyti pateikę daugiau negu pakankamai įrodymų, jog Kristus turėjo mūsų žmogiškąją prigimtį.

(Straipsnis yra paimtas iš straipsnių rinkinio "Biblijos pagrindai")

Skirtumai tarp dievo ir Jėzaus

Turi būti išlaikyta tiksli pusiausvyra tarp tų eilučių Biblijoje, kurios parodo kokių laipsnių Dievas buvo Kristuje ir tų, kurios išryškina jo žmogiškumą. Pastarosios eilutės neleidžia bibliškai pagrįsti idėjos, jog Jėzus - tai pats Dievas, "pačio Dievo pats Dievas", kaip klaidingai teigia Trejybės doktrina. (Frazė "pačio Dievo pats Dievas" buvo naudojama Nikėjos susirinkime 325 m. po Kr., kur pirmą kartą buvo paskelbta mintis apie Dievo trejybiškumą; ji buvo nežinoma ankstyviesiems krikščionims). Žodžio "trejybė" nėra Biblijoje. 9 skyriuje bus toliau gilinamasi į visišką Kristaus pergalę kovoje su nuodėme ir Dievo vaidmenį tame. Prieš pradėdami nagrinėti šiuos klausimus prisiminkime, jog išgelbėjimas priklauso nuo to, ar teisingai mes suprantame tikrąjį Jėzų Kristų (Jn 3:36; 6:53; 17:3). Teisingai supratę jo pergalę prieš nuodėmę ir mirtį, mes galime pasikrikštyti į Kristų, šitaip tapdami šio išgelbėjimo dalininkais.

Vienas iš aiškiausių Dievo ir Jėzaus santykių apibendrinimų yra randamas 1 Tim 2:5 : "Vienas yra Dievas, ir vienas Dievo žmonių Tarpininkas - žmogus Kristus Jėzus". Apmąstant išskirtus žodžius galima padaryti sekančias išvadas:

- Kadangi yra tik vienas Dievas, tai Jėzus negali būti Dievu; juk jeigu Tėvas yra Dievas ir Jėzus taip pat Dievas, tada yra du Dievai. Bet "mes turime tik vieną Dievą, Tėvą" (1 Kor 8:6). Taigi Dievas Tėvas yra vienintelis Dievas. Todėl negali egzistuoti savarankiška būtybė, vadinama "Dievas Sūnus", kaip klaidingai teigia Trejybės doktrina. Senasis Testamentas taip pat vaizduoja Jahvę, vieną Dievą, kaip tėvą (pvz. Iz 63:16; 64:8).

- Šalia šio vieno Dievo dar yra tarpininkas, žmogus Kristus Jėzus - "ir vienas... Tarpininkas". Tas žodis "ir" parodo skirtumą tarp Kristaus ir Dievo.

- Kristus yra "Tarpininkas", tai reiškia, kad jis yra lyg ir arbitras, užtarėjas. Užtarėjas / tarpininkas tarp nuodėmingo žmogaus ir nenuodėmingo Dievo pats negali būti nenuodėmingu Dievu; tai turėtų būti nenusidedantis žmogus su nuodėminga žmogiška prigimtimi. "Žmogus Kristus Jėzus" nepalieka mums abejonių dėl šio išaiškinimo teisingumo. Netgi rašydamas po Jėzaus užžengimo Paulius nekalba apie "Dievą Kristų Jėzų".

Ne kartą mums primenama, jog "Dievas ne kaip žmogus" (Sk 23:19; Oz 11:9); bet Kristus buvo "žmogaus sūnus", kaip jis dažnai vadinamas Naujajame Testamente - "Žmogus Kristus Jėzus". Jis buvo "Aukščiausiojo Sūnus" (Lk 1:32). Dievas yra Aukščiausiasis, ir tik Jis turi galutinę didybę, o Jėzus negali būti pačiu Dievo asmeniu. Jau iš žodžių Tėvas ir Sūnus, kurie vartojami kalbant apie Dievą ir Jėzų, yra aišku, jog jie nėra vienas ir tas pats. Sūnus gali turėti tam tikrą panašumą į savo tėvą, bet jie nėra vienas ir tas pats asmuo ir negali būti vienodo amžiaus.

Greta šito yra visa eilė skirtumų tarp Dievo ir Jėzaus, kurie aiškiai parodo, jog Jėzus nebuvo pats Dievas:

"Dievas negali būti gundomas" (Jok 1:13). Kristus buvo "kaip ir mes visaip mėgintas (gundytas)" (Žyd 4:15).

Dievas negali mirti - Jis nemirtingas pagal savo prigimtį (Ps 90:2; 1 Tim 6:16). Kristus buvo miręs tris dienas (Mt 12:40; 16:21).

Žmonės negali matyti Dievo (1 Tim 6:16; Iš 33:20). Žmonės matė Jėzų ir lietė jį (1 Jn 1:1 tai pabrėžia).

Kai esame gundomi, mes turime pasirinkti tarp nuodėmės ir paklusnumo Dievui. Dažnai mes pasirenkame nepaklusti Dievui; Kristus taip pat turėjo tokį pasirinkimą, bet visada išlikdavo paklusnus. Taigi jis turėjo galimybę nusidėti, nors iš tikrųjų nekada to nepadarė. Neįmanoma nė pagalvoti, jog Dievas galėtų kaip nors nusidėti. Kaip matėme, 2 Sam 7:12-16 Dovydui pažadėtas palikuonis neabejotimai yra Kristus. 14 eilutėje kalbama apie Kristaus galimybę nusidėti: "Jei jis padarys ką neteisingai, aš jį sudrausiu".

Dievo ir Jėzaus tarpusavio santykiai

Dievas prikėlė Jėzų ir tai verčia mus apmąstyti Dievo ir Jėzaus tarpusavio santykius. Jeigu jie yra "vienodai lygūs... vienodai amžini", kaip teigia Trejybės doktrina, tada jų santykiai turėtų būti

kaip lygaus su lygiu. Mes jau esame pateikę daugiau negu pakankamai įrodymų, kad šiuo atveju taip nėra. Santykiai tarp Dievo ir Kristaus primena santykius tarp vyro ir žmonos: "Kiekvieno vyro galva yra Kristus, moters galva - vyras, o Kristus galva - Dievas" (1 Kor 11:3). Kaip vyras yra žmonos galva, taip ir Dievas yra Kristaus galva, nors jie vieningai siekia tų pačių tikslų, o taip turėtų būti ir tarp vyro ir žmonos. Šitaip "Kristus (yra) Dievo" (1 Kor 3:23), kaip ir žmona priklauso vyrui.

Dievas Tėvas dažnai vadinamas Kristaus Dievu. Ne tik Kristaus mirtingo gyvenimo žemėje metu, bet ir po Kristaus užžengimo į dangų Dievas aprašomas kaip mūsų Jėzaus Kristaus Dievas ir Tėvas (1 Pt 1:3; Ef 1:17), ir šis faktas rodo, jog tokie santykiai tarp jų egzistuoja ir dabar. Trejybės šalininkai kartais aiškina, kad tik jo gyvenimo žemėje metu apie Kristų kalbama kaip apie žemesnį už Dievą. Naujojo Testamento laišakai buvo parašyti praėjus nemažai metų po Kristaus užžengimo į dangų, bet vis tiek juose apie Dievą kalbama kaip apie Kristaus Dievą ir Tėvą. Jėzus vis dar tebelaiiko Tėvą savuoju Dievu.

Apraiškimas, paskutinė Naujojo Testamento knyga, buvo parašyta praėjus mažiausiai 30 metų po Kristaus pašlovinimo ir užžengimo, bet ir joje apie Dievą kalbama kaip apie Kristaus Dievą ir Tėvą (Apr 1:6). Prikeltas ir pašlovinintas Kristus šioje knygoje paskelbė tikintiesiems įvairius dalykus. Jis kalba apie savo Dievo šventovę, savo Dievo vardą, savo Dievo miestą (Apr 3:13). Tai įrodo, kad netgi dabar Jėzus galvoja apie Tėvą kaip apie savo Dievą ir todėl jis (Jėzus) nėra Dievas.

Jėzaus mirtingo gyvenimo žemėje metu jo santykiai su Tėvu buvo panašūs. Jis kalbėjo apie užžengimą "pas savo Tėvą ir jūsų Tėvą, pas savo Dievą ir jūsų Dievą" (Jn 20:17). Ant kryžiaus Jėzus parodė savo žmogiškumą iki galo: "Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?" (Mt 27:46). Neįmanoma būtų suprasti šių žodžių, jeigu juos išstartų pats Dievas. Jau tas faktas, jog Jėzus meldėsi į Dievą su "balsiu šauksmu ir ašaromis" savaimė parodo tikrąją jų santykių prigimtį (Žyd 5:7; Lk 6:12). Akivaizdu, kad Dievas negali maldoje kreiptis į save patį, o Kristus netgi dabar maldoje užtaria mus prieš Dievą (Rom 8:26,27; plg. 2 Kor 3:18).

Kaip pademonstravome, mirtingo gyvenimo žemėje metu Kristaus santykiai su Dievu iš esmės nesiskyrė nuo dabartinių. Kristus laikė Dievą savuoju Tėvu bei Dievu ir maldoje kreipdavosi į Jį; tas pats yra ir dabar, po Kristaus prisikėlimo ir užžengimo. Gyvendamas žemėje Kristus buvo Dievo tarnu (Apd 3:13,26; Iz 42:1; 53:11). Tarnas vykdo šeimininko valią ir jokiū būdu nėra lygus su savo šeimininku (Jn 13:16). Kristus pabrėžė, jog visa jo turima galia ir valdžia buvo iš Dievo, o ne iš jo paties: "Iš savęs aš nieko negaliu daryti... aš ieškau valios to, kuris mane yra siuntęs (Dievo)... Sūnus nieko negali daryti iš savęs" (Jn 5:30,19).